

# אותיות פורחות באוויר

הצעתו של המעצב עומדת למבחן  
בוועדת השרים המאשרת את  
הנפקת הבול

תהליך ההפקה של בול חדש כולל שורה של שלבים, החל ברעיון הראשוני, עבור דרך התחקיר והעיצוב המקדים, וכלה בביקורת השיפוטית של הוועדות השונות הבוחנות את הבול. כל אחד מן השלבים משפיע על עיצובו הסופי של הבול המונפק לציבור.

# רבי יצחק לוריא

האר"י, האשכנזי רבי יצחק, נולד בירושלים בשנת 1534, גדל בבית דודו במצרים, ובאחרית ימיו התיישב בצפת, שם פעל עד פטירתו ב-15 ביולי 1572. הוא נחשב לגדול מקובלי צפת במאה ה-16, ושיטת הקבלה שהגה, הנקראת על שמו "קבלת האר"י", השפיעה באופן מכריע על לימוד תורת הסוד במורשת ישראל.



מקור: ויקיפדיה

קבר האר"י בצפת כפי שצולם בשנת 1962

# שנת האר"י

לציון מלאת 400 שנה לפטירת האר"י הכריז משרד הדתות על "שנת האר"י", במהלכה תוכננו אירועים וכנסים אשר עסקו בדמותו ובפועלו של האר"י. בין היתר פנה משרד הדתות אל הדואר בבקשה להנפיק בול מיוחד לציון שנת האר"י.

**אירועים לציון**

**400 שנה**

**לפטירת האר"י**

ביום שלישי, ה' באב (27.7.71), תיערך העלייה על קברו של האר"י בבית העלמין העתיק בצפת, במלאת 400 שנה לפטירתו ולציון שנת האר"י. שנה זו תצויין בשורה של אירועים ומפעלים להפצת תורתו, שיאורגנו על-ידי משרד-הדתות.

# בול לציון שנת האר"י

השירות הבולאי נענה לבקשה והפקיד את מלאכת עיצוב הבול בידי יעקב צים. המעצב ביקש להביע את הרעיון של אווירת הקדושה ותורת הסוד שהשרה האר"י על צפת באמצעות ענן של אותיות פורחות באוויר מעל סמטאות צפת העתיקה.



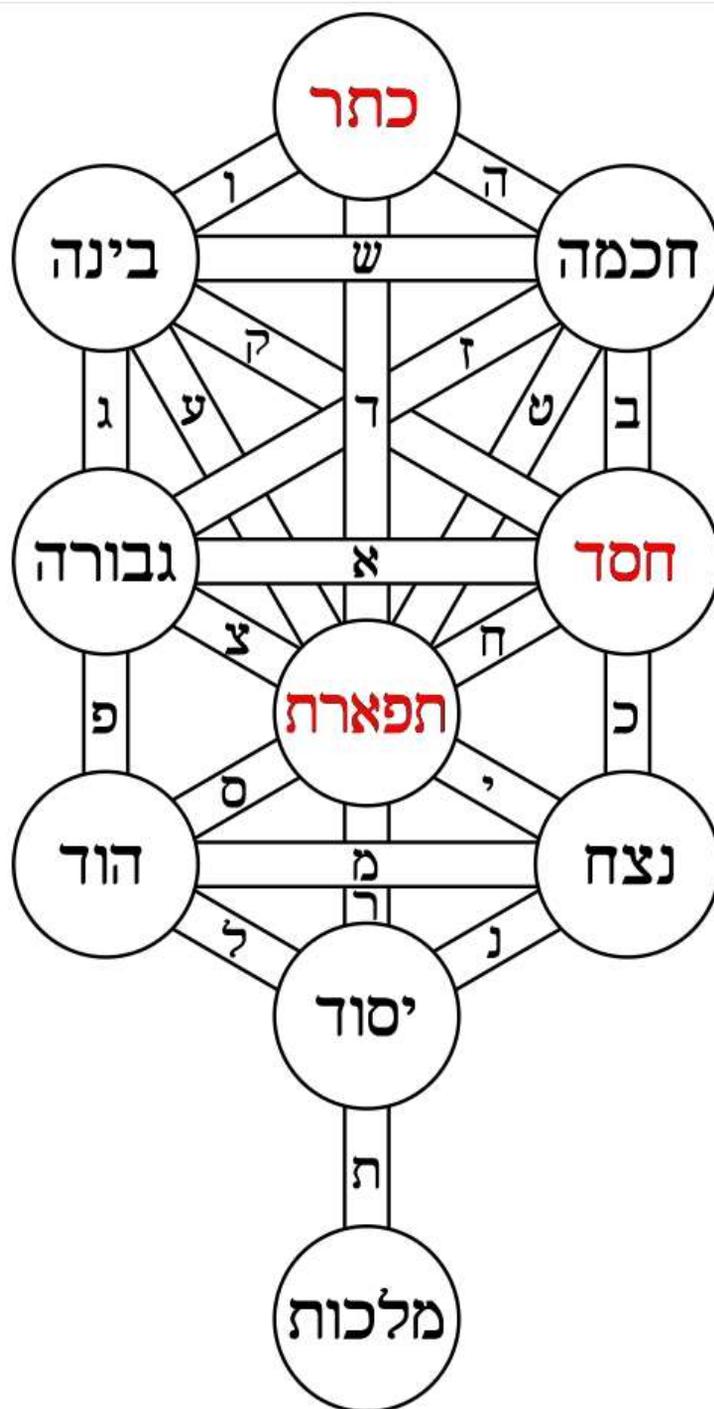
# בול לציון שנת האר"י

בתוך ענן האותיות שילב המעצב את המילה "קבלה" בנוסף למספר מילים הלקוחות מתוך תרשים הספירות כפי שהוא מופיע בקבלת האר"י.



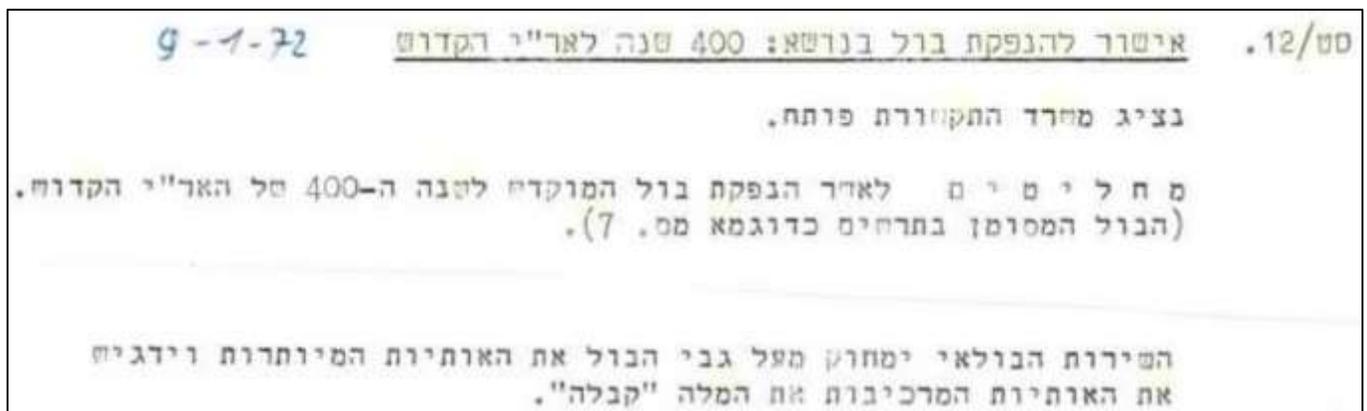
# בול לציון שנת האר"י

תרשים הספירות מתאר על פי תורת הקבלה את השתלשלות הכוחות האלוקיים אל העולם הגשמי. המעצב בחר שלושה מן המושגים המופיעים בו ושילב אותם בענן האותיות.

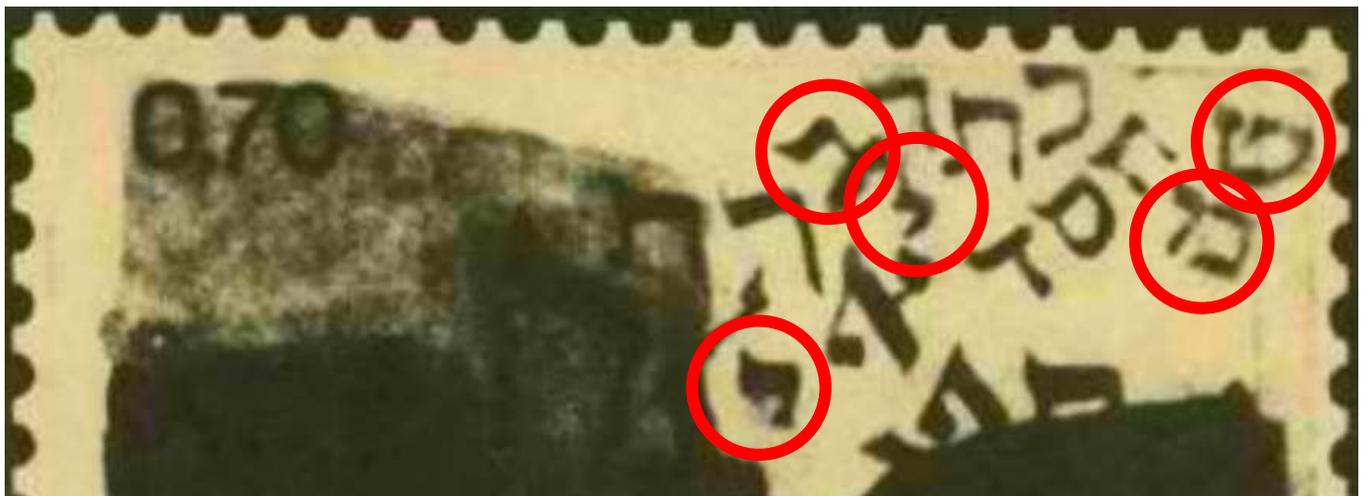


# בול לציון שנת האר"י

בתחילת חודש ינואר 1972 הובאה הצעת המעצב לדיון בוועדת השרים לסמלים וטקסים. חברי הוועדה החליטו לאשר את הנפקת הבול המוקדש לשנה ה-400 של האר"י הקדוש, אולם הם הסתייגו מן הרעיון של ענן האותיות המסתירות בתוכן את המסר הקבלי. חברי הוועדה הנחו את השירות הבולאי למחוק מן הבול את האותיות המיותרות ולהדגיש את האותיות המרכיבות את המילה "קבלה".



החלטת ועדת השרים מיום 9.1.1972 כפי שתועדה בארכיון המדינה



האותיות המיותרות

# בול לציון שנת האר"י

בהתאם להנחיית ועדת השרים לסמלים וטקסים מחק יעקב צים את האותיות המיותרות מן הענן שיצר, הדגיש את המילה "קבלה" וערך מספר שינויים קלים בעימוד הפרטים המשולבים בבול ובגופנים ששימשו לכיתוב שבו.



# בול לציון שנת האר"י

הבול הודפס ב-5 במרץ 1972 והונפק ב-6 ביוני 1972.



# בול לציון שנת האר"י

השירות הבולאי הציג לציבור הרחב את הבול החדש, יחד עם שני בולים נוספים שהונפקו באותו יום.



ת"א, רח' אלנבי 27, חדר 101

## נפתחה תערוכת בולים חדשים:

× בול שנת הספר הבינלאומית

× בול האר"י הקדוש

× בול תחנת הקרקע לתקשורת באמצעות לוויינים

התערוכה פתוחה לקהל בימים א', ב', ג' ה' בשעות 8.00—14.00

ובימי ד' בשעות 8.00—13.00, 16.00—18.00

הכניסה חופשית

הכניסה חופשית

דבר, 4 ביוני 1972, עמ' 6

בעיתונות הבולאית הובעה ביקורת על כך שהבול הונפק מוקדם מידי, כחודש וחצי לפני היום המדויק בו ציינו מלאת 400 שנה לפטירתו של האר"י. אולם למעשה הבול נועד לציין את שנת האר"י באופן כללי ולא רק את יובל ה-400 לפטירתו.

# כינוס שנת האר"י

הכינוס לציון מלאת 400 שנה לפטירת האר"י, אשר חתם את אירועי שנת האר"י, התקיים ב-16 ביולי 1972, ומשך המוני אדם אל צפת. הם השתתפו בשורה ארוכה של תפילות והרצאות שהחלו בחצות הלילה ונמשכו לאורך כל היום שלמחרת. מוקד הביקור בצפת היה סביב קברו של האר"י בבית העלמין של צפת ובבית הכנסת הספרדי הסמוך שם נהג האר"י להתפלל.

## אלפים עלו לקבר האר"י בצפת בנולאת 400 לנוותו

בתום התפילה, לפנות בוקר, טבלו המתפללים במקוה-ה-טהרה בקצה בית העלמין, הי' ניזון ממי מעיין צלולים, ו- אשר בו, לפי המסורת, טבל האר"י מדי שחר. משם עלו ל- תפילת שחרית עם הנץ החמה, בבית הכנסת, שבו לפי המסור-רת, התפלל האר"י, ברובע ה-ספרדי של צפת העתיקה. מול בית העלמין הישן של העיר.

במלאת 400 שנה לפטוי-רת האר"י הקדוש — היום, ה' באב — פקדו, הלילה ו-הבוקר את קברו בבית ה-עלמין העתיק של צפת, מאות חסידים ואברכי ישי-בות מכל רחבי הארץ. בשעת חצות, אמש, הוקף הקבר מאות מתפללים, שערכו במקום תפילת „תיקון חצות” — תפילה שהיתה נאמרת מדי לילה בחצות ע"י האר"י וגור-ריו, ואשר בה קינה על חורבן ירושלים ופיזור העם בגולה.

# כינוס שנת האר"י



משרד הדתות

המשרד האזורי לחיפה והצפון  
המחלקה להווי דתי — ירושלים  
עירית צפת — המועצה הדתית

## מעמד במלאת 400 שנה לפסידת האר"י זיע"א

ה' מנחם אב שנת ה' אלפים של"ב —  
ייערך אי"ה בצפת ביום ראשון, ה' מנ"א  
שנת תשל"ב (16.7.72) בבית הכנסת הספרדי  
העתיק של האר"י בשעה 4 אחה"צ בדיוק  
בתכנית:

- מרקי תהילים — חזן וצבור  
דברי פתיחה — הרב אברהם י. דולגין  
המנהל הכללי של משרד הדתות  
— הרב הראשי לישראל מרן הרב  
איסר יהודה אונטרמן שליט"א  
— הראשון לציון והרב הראשי לישראל  
מרן הרב יצחק ניסים  
— ד"ר זרח ורהפטיג — שר הדתות  
ברכות רבני העיר וראש עיריית צפת  
— פרופ' מאיר בניהו  
מקצת דברים על האר"י ז"ל —  
חייו ודמותו.  
— מתוך הספר „שבחי האר"י”  
תפילת מנחה

הרצאה  
עליה על קברו של האר"י בבית העלמין הסמוך.  
הצבור מוזמן להשתתף.

אוקובוסים יעמדו לרשות הצבור בתחנת „אגד”, צפת,  
להסעת האנשים המשתתפים באירוע.

כנס רבנים אזורי  
בשעה 11 בבקר יתקיים בבית הכנסת של האר"י ז"ל  
כנס אזורי של הרבנים המשמשים בקודש, שיוקדש  
להתייחות עם משנת האר"י.

מעריב, 13 ביולי 1972, עמ' 14

# כינוס שנת האר"י

השירות הבולאי הכין חותמת אירוע מיוחדת אשר הוטבעה בצפת ביום "כינוס לוריא העולמי, 400 שנה לפטירת האר"י".

